

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200015
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3719200015.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloletú R. K., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov Mgr. T. K., bytom I. XX/XX, N. D., t. č. M. R. C. XXX/XX - XX, N. D., zastúpenej RNDr. A. K., bytom I. XX/XX, N. D. a Mgr. K. K., bytom P. XXX/XX, N., právne zastúpeného JUDr. Romanom Henčelom, advokátom, G. Švéniho č. 8, Prievidza, v konaní o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca mal. proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 8. októbra 2019, č.k. 4P/1/2019-232, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca mal. na zmenu zverenia zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že otec sa svojim návrhom domáhal zverenia mal. R. do jeho osobnej starostlivosti, uloženia povinnosti matke prispievať na výživu mal. výživným vo výške 150 Eur mesačne a styk matky s maloletou neupraviť. Matka žiadala návrh otca v celom rozsahu zamietnuť. Súd vykonal dokazovanie a zistil skutkový stav. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16.2.2012, sp. zn. 4P/43/2011 - 308, súd konanie o návrhu otca na zverenie mal. R. do jeho osobnej starostlivosti a určenie výživného zastavil a schválil medzi rodičmi dohodu, v zmysle ktorej bola mal. R. zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Zároveň súd upravil vyživovaciu povinnosť otca vo vzťahu k maloletej a styk otca s maloletou od 1.8.2012 tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou R. každý páry týždeň v mesiaci od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., kedy si dieťa v piatok o 17.00 hod. spreď vchodu bytového domu, v ktorom matka býva, prevezme a v nedeľu o 17.00 hod. pred vchod bytového domu, v ktorom matka býva, dieťa odovzdá. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.2.2012. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 4.7.2012, sp. zn. 3P/56/2012 - 93 bol doplnený rozsah stretávania sa otca s maloletou v čase vianočných sviatkov, Silvestra a veľkonočných sviatkov. Rozsudok 4P/43/2011 zo dňa 16.2.2012 v časti rozsahu upraveného styku otca s maloletou zostal nezmenený. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 8.12.2015, sp. zn. 4P/292013 - 772, bol zmenený rozsudok 3P/53/2012 v časti úpravy styku otca s maloletou počas vianočných sviatkov, Silvestra a veľkonočných sviatkov a bol doplnený styk otca s maloletou za obdobie jarných, letných a vianočných prázdnin. Súd na návrh matky pred prvým pojednávaním v tomto konaní zisťoval názor maloletej R. v súvislosti s návrhom otca na zverenie do jeho osobnej starostlivosti. Zisťovanie názoru maloletej sa uskutočnilo bez

prítomnosti matky, len za prítomnosti sudkyne a maloletej. Mal. R. pri pohovore uviedla, že súhlasí s tým, aby bola zverená otcovi, pretože sa u neho cíti lepšie ako u mamy. Matka o jej rozhodnutí v tom čase ešte nevedela. Na pojednávaní dňa 21.2.2019 boli prítomní rodičia a opatrovník oboznámení so zápisnicou zo zistenia názoru mal. R. zo dňa 20.2.2019 a zhodne navrhli, aby pred vykonaním ďalšieho dokazovania bol s maloletou vykonaný pohovor psychológom RPPS na ÚPSVaR Považská Bystrica za účelom zisťovania názoru maloletej, jej vzťahu k jednotlivému rodičovi, rodinným príslušníkom zo strany matky a otca, ku škole a k navrhovanej zmene výchovného prostredia. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica podal súdu dňa 1.7.2019 záverečnú správu z poradensko-psychologického procesu maloletej R., v ktorej uviedol, že psychologické konzultácie s rodinou mal. R. K. realizovali od marca 2019 do mája 2019, najmä však so samotnou maloletou. Účelom realizovaných stretnutí bolo posúdenie vzťahových väzieb maloletej ku svojim rodičom, posúdenie vzťahových väzieb maloletej ku svojim rodinným príslušníkom zo strany oboch rodičov, názor maloletej na zmenu zverenia od matky k otcovi. Konzultácie mali prevažne individuálny charakter. Realizovaná bola tiež diadická konzultácia maloletej s otcom. V úvode stretnutí boli vykonané konzultácie individuálne s každým z rodičov maloletej a to za účelom získania vhľadu a tiež uchopenia rodičovských postojov k danej situácii. Následne pozornosť zameriaval výhradne na samotnú maloletú. Otec maloletej, pán K., uviedol, že dcéra túži žiť s ním v N., že u matky prežíva samotu a nemá pocit domova. Je toho názoru, že R. tým, že vyjadrila svoj názor pred súdom, ukázala, čo chce a má strach, aby sa na tom niečo nezmenilo. Na dcére mu záleží a chce sa o ňu starať a vychovávať ju. N. K., matka maloletej, sa naopak domnieva, že otcovi nejde o dieťa, ale o to, aby mal nad ňou samotnou kontrolu. Vyjadrenie dcéry na súde považuje za dôsledok tlaku otca na dieťa, nakoľko niekoľko dní po tomto vyjadrení údajne maloletá doma plakala. Popiera, že by sa maloletá mala zle v jej starostlivosti. Mal. R. v priebehu individuálnych konzultácií reagovala spontánne, veku primerane. Situačne zaznamenávali prítomnosť výraznej anxiety a to najmä pri témach vlastnej budúcnosti. Z toho dôvodu s maloletou pracovali nielen formou rozhovoru, ale aj pomocou pracovných listov či projektívnych techník, ako emočné karty, kresba, komunikačný kompas, a podobne. Mal. R. sa viackrát v priebehu stretnutí jednoznačne vyjadrila, že chce zostať žiť s matkou. Otca má rada, hrajú sa spolu, spievajú, chodia sa prejsť, avšak žiť u neho nechce. Maloletá uviedla, že otec sa jej často pýtal aj so starými rodičmi, či chce žiť v N., z čoho cítila tlak, lebo ho nechcela odmietať, aby mu neublížila. Cítila, že mu na tom veľmi záleží a tak podľa jej slov, hovorila to, čo ho poteší. Myslí si, že to je dôvod, preto tak vypovedala aj u sudkyne - cit. „chcela som len, aby už bol pokoj“. Maloletá tiež uviedla, že nedomyslela všetky okolnosti ako aj to, že výberom otca ublíži matke, cit. „nechcem nikomu ublížiť“. V priebehu viacerých stretnutí maloletá psychologičku ÚPSVaR naďalej verbálne utvrdzovala v tom, že chce zostať žiť s matkou, avšak verbalizovala aj veľký strach zo skutočnosti, že by túto informáciu mala povedať aj otcovi, bála sa jeho reakcie, na základe čoho vyjadrila potrebu akceptácie jej názoru otcom a potrebu zmiernenia tlaku z jeho strany. Z týchto dôvodov maloletá viackrát uviedla aj to, že nechce ísť k otcovi na víkend, odôvodňovala to obavami neustáleho riešenia aktuálnej situácie. Ponuku participácie zo strany ÚPSVaR na rozhovore s otcom maloletá prijala bez zaváhania a na základe toho realizovali diadickú interakciu otca s maloletou. Účelom bolo odhalenie priamych a reálnych postojov maloletej otcovi. V priebehu tejto interakcie však bola maloletá pod enormným tlakom emócií a strachu z ublíženia, jej postoje (vyššie vykreslené) preto otcovi s jej súhlasom interpretovali. Nakoľko maloletá toho času odmietala aj realizáciu styku s otcom, vzhľadom ku svojmu emocionálnemu rozpoloženiu, pracovali s ňou na možnostiach zvládania pocitov tlaku, zastávania si vlastného názoru so zreteľom na uchovanie vlastných potrieb a názorov. Na základe akceptácie a podpory sa maloletá rozhodla realizovať ďalšie stretnutie s otcom, ktoré však následne hodnotila ako „zvláštne a neprirodzené“, opäť nadobudla pocit, že jej názor nie je počutý, cit. „nie som zmanipulovaná - zlatinko, my vieme, že si „Od toho času maloletá k otcovi chodiť odmieta. Na základe vyššie uvedeného ÚPSVaR na záver uviedol, že s istotou môže konštatovať, že vzťahové väzby maloletej k obojím rodičom sú pozitívne. Rovnako vzťahové väzby maloletej k ostatným príbuzným zo strán oboch rodičov hodnotí pozitívne, avšak je toho názoru, že často práve ich nadmerná prítomnosť podporuje zložitú a rozsiahlu porozvodového konfliktu rodičov. Záverom ďalej konštatoval, že maloletá podlieha enormnému tlaku dlhotrvajúceho porozvodového konfliktu. Tento bol pre ňu neúnosný do takej miery, že striktno oddelila dva svety, v ktorých žila a fungovala, svet matky a svet otca. V každom z týchto „svetov“ sa maloletá správala tak, aby boli všetci spokojní a nikomu neublížila. Zároveň jej táto stratégia ako jediná umožňovala slobodne ľúbiť oboch rodičov. V dôsledku konfliktu rodičov a ich boja o dieťa, o „víťazstvo“ a potvrdenie svojej pravdy, v dôsledku konfliktu, ktorý neutícha, naopak často sa ešte viac stupňuje, maloletá dlhodobo pociťuje na sebe tlak k výberu „lepšieho“ rodiča. Táto voľba však v akomkoľvek smere pre ňu predstavuje skutočnosť, že niektorého z rodičov zraní a odmieta. Považoval za neprijateľné, aby dieťa muselo čeliť takýmto pocitom ohrozenia a nabúravaniam vlastnej integrity. V rámci budovania identity je pre

dieťa neúnosné, keď obraz vzťahovo najbližšej osoby (otec/matka) je permanentne narúšaný a spochybňovaný, čo u maloletej viedlo až k popretiu vlastných potrieb a presvedčení. Spôsob, ktorý maloletá zvolila, t.j. že každému z rodičov hovorila to, o čom si myslela, že chce počuť, bol pre ňu jediný možný, ako konflikt rodičov ustáť a zvládnuť. Vyjadrenie maloletej psychologička ÚPSVaR na súde chápe ako snahu dieťaťa o ukončenie tlaku a napätia, avšak bez domyslenia dôsledkov vyjadrení. Duálny svet maloletej sa týmto zboril a obrany, ktoré mala roky vystavené, prestali plniť svoj účel. Maloletá sa musela pod tlakom okolností prestať snažiť udržiavať medzi rodičmi rovnovážne, neutrálne postavenie a bola nútená vyjadriť priamu voľbu rodiča, ktorý „zvíťazí“, čiže urobiť to, čomu sa celé roky bránila a sekundárne sa tak vystavila vlastnému prežívaniu a realite. Psychologička ÚPSVaR je toho názoru, že tieto skutočnosti vedú aj k tomu, že maloletá toho času odmieta otca, t.j. nie z dôvodu manipulácie alebo toho, že by otca nemala rada. Na základe vyššie uvedeného jednoznačne odporučil nielen súdu, ale najmä rodičom vypočuť, pochopiť a rešpektovať vyššie uvedený názor maloletej. Zároveň odporučil rodičom navštíviť odborníkov a pracovať na porozvodovo konflikte, čím je ešte možné aspoň čiastočne zmierniť jeho fatálny dopad na psychiku a fungovanie maloletého dieťaťa. Taktiež odporučil zabezpečiť psychologickú alebo psychoterapeutickú podporu pre maloletú, čím jej bude poskytnutý bezpečný priestor na spracovanie dlhodobej porozvodovej traumy. Uviedol, že je toho názoru, že zotrvávanie maloletej v konflikte môže do budúca vážne ohroziť jej zdravý psychický a fyzický vývin. Otec v priebehu konania uviedol, že mal. R. bola vypočutá súdom dna 20.2.2019, kde vyjadrila svoj názor. Nasledujúci deň 21.2.2019 sa rodičia dozvedeli na pojednávaní určité informácie. S dieťaťom sa podľa rozhodnutia súdu nasledujúci víkend po pojednávaní stretol, kde si ju v piatok prevzal a v nedeľu ju matke odovzdal. Pri tomto stretnutí mu dcéra povedala že konečne dostala zo seba von, to čo chcela uviesť. Myslela to, čo povedala pred sudkyňou deň pred pojednávaním. R. sa spýtal, prečo sa pri výsluchu rozplakala. Povedala, že to bolo preto, že dostala zo seba to napätie. Túto informáciu považoval za kľúčovú a preto ju ihneď v pondelok oznámil opatrovníkovi. Po tomto víkende sa už s dieťaťom nestretol, s výnimkou dňa 22.3.2019, kde sa stretli u psychologičky na ÚPSVaR na pár minút. Dieťa videl v stave kedy ju nespoznával a toto jej aj povedal, že je úplne iný človek. Domnieval sa, že dieťa skutočne v tom čase nebolo v poriadku a je dosť možné, že užilo nejaké sedatíva. Stretol sa aj s riaditeľom ÚPSVaR, ktorý mu uviedol, že ak mu matka dieťa neodovzdá na nasledujúce stretnutie podľa rozsudku súdu, aby išiel na políciu. Svojmu dieťaťu nikdy neublížoval. Dovolil si podať tento návrh, aby bola zverená do jeho starostlivosti, pretože dieťa takto niekoľkokrát prejavilo svoj názor, čakal kým bude mať viac ako 10 rokov. Mal. R. aj pred ľuďmi v Prievidzi vyjadrovala svoj názor, že chce zostať v Prievidzi. Tvrdil, že rodina zo strany matky dieťaťa je rodina agresorov, čo má zadokumentované aj polícia v Považskej Bystrici. Toto mu povedal sám vyšetrovateľ keď podal trestné oznámenie na matku. Matka v priebehu konania uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí. To, čo otec uvádzal na jej adresu v priebehu tohto konania a rodina otca, toto musela R. počúvať, keď bola na stretnutí s otcom. Od roku 2011 otec o matke tvrdí, že je psychopata, že mal. R. týrala, podal na ňu trestné oznámenie, teraz si vymyslel, že ju „droguje“. Poprela tvrdenia otca, že dieťa nevidel 40 dní, pretože R. bola u otca v Prievidzi hneď nasledujúci víkend po pojednávaní vo februári 2019, na víkend u otca bola aj 5.4. - 7.4.2019 a aj na Veľkú noc. Keď bola mal. R. u psychologičky, spontánne sa vyjadrila pred otcom a psychologičkou, že na víkend k otcovi nepôjde. R. dáva čítať podania otca v tomto konaní a keď si ich prečítala, sama sa vyjadrila, že sa s otcom stretávať zatiaľ nechce. Ona o rodine otca nikdy nevyjadrovala, že sú psychopati, tyrani. Tu nejde ani o to ako sa R. správa u otca, že si hrajú na gitare a že si spievajú, tu ide o psychiku dieťaťa ako stretnutie prežíva. Ona berie stretnutia v Prievidzi ako povinnosť, pretože otec sa mal pred ňou vyjadriť, že pôjde inak do basy. Dieťa je o stretnutiach s otcom celé roky hovorilo. Mala pocit, že sa psychicky u otca trápi, pretože existovali tu tlaky zo strany otca. Mal. R. pri výsluchu na pojednávaní, ktorý bol vykonaný len za prítomnosti sudkyne, pretože prítomnosť kolíznej opatrovníčky maloletá odmietla, uviedla, že nevie, prečo pri zisťovaní jej názoru vo februári 2019 uviedla, že chce byť zverená otcovi a neskôr sa vyjadrila pred psychologičkou, že nechce byť už otcovi zverená. Nikdy však nechcela ísť bývať do Prievidze, len chcela mať pokoj, keď stará mama zo strany otca a aj otec nadávali na jej mamu, chcela mať pokoj, pretože pri každom stretnutí s otcom počúvala dookola to isté ako stále nadávajú na jej mamu, starú mamu a dedka (otec, starká zo strany otca, dedo zo strany otca). Celú vec pri výsluchu na súde vtedy nedomyslela. Myslela si, že keď povie, že chce byť zverená otcovi, bude mať pokoj a nebude musieť dookola počúvať to isté. Nedomyslela si však situáciu, keby sa to skutočne stalo, že by bola zverená otcovi. Maloletej bolo zo strany sudkyne uvedené, že otec sa vyjadril na pojednávaní, že po tom ako bola vypočutá na súde, mala mu povedať, že konečne dostala zo seba to, čo cítila, na čo maloletá uviedla, že o tom, že to otec takto nejako povedal vedela, pretože to otec niekde napísal, ale ona nikdy takúto vetu pred ním nepovedala. Určite nič otcovi pri stretnutí po pojednávaní vo februári 2019 nehovorila o tom, že by chcela byť zverená jemu. Pri stretnutí s ním sa o tom nerozprávala, bola

ticho. Naposledy sa s otcom stretli u psychologičky. Vtedy povedala, že k nemu nechce ísť na víkend a ani nešla. K otcovi už nechcela viac chodiť, pretože vedela, že klamal, aj keď písal niečo o tom, že je nadrogovaná, čo ju nahnevalo. Písal o tom, že sa jej zhoršil prospech v škole, čo sa nezhoršil, pretože mala samé jednotky. Keď sa stretla s otcom u psychologičky, spýtal sa jej, prečo nebola dovtedy v škole. Povedala mu, že bola u zubárky. Ďalší víkend sa jej to znova opýtal, pretože si myslel, že jej mama dala nejaké drogy, aby povedala, že nechce ísť do Prievidze. Ona mu opäť povedala, že bola u zubárky. Mal. R. uviedla, že jednoznačne nechce ísť bývať k otcovi, nechce mu byť zverená. Chce zostať bývať s mamou, tak ako doposiaľ. Rodina jej mamy sa ku nej správa pekne, vôbec sa nesprávajú agresívne. Stretávajú sa všetci na rodinných stretnutiach, brat jej mamy aj s rodinou chodieval k nim cez víkendy na návštevu, rodičia jej mamy, teda starí rodičia sú ku nej dobrí, určite sa nesprávajú agresívne a v zlom sa na adresu otca nevyjadrujú. S otcom sa momentálne stretávať nechce, nechce ísť k nemu ani najbližší víkend, ktorý sa má s ním stretnúť, ani ďalšie víkendy a to ani za podmienky, že by zobral tento návrh späť. K tomu by musel ešte zmeniť svoje správanie voči jej rodine v Považskej Bystrici ako aj jeho rodičia, aby prestali nadávať na rodinu v Považskej Bystrici. Už nechce dookola počúvať tie veci, ktoré osem rokov počúvala. Sudkyňa maloletej uviedla, že je právom otca, aby sa s ňou stretával a rozhodnutie súdu musí rešpektovať. Stretávanie sa s otcom je aj v jej záujme, na čo maloletá uviedla, že s otcom sa do budúcnosti stretávať chce, ale musí zmeniť svoje správanie. Na začiatku postačí, keď to otec sľúbi a keď to dodržiavať nebude, potom sa už s ním stretávať nebude chcieť. Uviedla ďalej, že sa nikdy pred inými ľuďmi nevyjadrovala, že je Prievidžanka, ani pred rodinou otca. Toto hovorí len otec a starí rodičia. Ona bola vždy ticho, možno iba ticho prikývla. Nepoprela, že otcovi predtým ako podal tento návrh, povedala, že chce byť zverená jemu, ale bolo to preto, že sa jej na to pýtal a ona už chcela mať pokoj a nemá ešte odvahu odporovať. Nevedela si predstaviť, že by žila v Prievidzi. Chýbala by jej rodina, kamaráti. Opatrovníčka navrhla návrh otca, vzhľadom na vykonané dôkazy, zamietnuť. Uviedla, že dieťa na pojednávaní jednoznačne vyjadrilo svoj názor, že odmieta byť zverená do osobnej starostlivosti otca, vysvetlila dôvody svojho rozhodnutia ako aj z predchádzajúceho konania. Rovnaký názor prezentovala aj v rámci psychologických konzultácií. Ich vyšetreniami či už to boli vyžiadané správy zo školy, šetrením v domácnosti, vykonaným psychologickými konzultáciami neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloletú, a maloletá uvádza, že v osobnej starostlivosti matky je spokojná, a nechce na tejto situácii nič meniť. Spor rodičov je dlhoročný, maloletá je vystavená extrémnemu tlaku porozchodového konfliktu a je len na zamyslení rodičov, prečo si dieťa musí vytvárať dva oddelené svety, prečo musí hrať dve rôzne role podľa vôle svojich rodičov. Rodičia by sa v prvom rade mali sústrediť na svoje dieťa a hľadať to najlepšie možné usporiadanie rodičovských práv, nehľadať vinu v osobe kolízneho opatrovníka ale snažiť sa o to, aby nebola maloletá neustále vystavená tlaku z ich strany, aby mohla byť prirodzená a spokojná u každého z nich, aby sa nemusela zamýšľať nad tým, čo môže pred každým z rodičov povedať. Na záver poukázala na záverečnú správu psychologičky, kde uviedla, že zotrvávanie dieťaťa v takomto konflikte môže vážne ohroziť jej zdravý vývin. Psychologička Mgr. Mária Vývleková bola vypočutá na pojednávaní dňa 8.10.2019, kde uviedla, že bola oboznámená s výpoveďou mal. R. na predchádzajúcom pojednávaní, pričom zotrvala na závere, ktorý uviedla v záverečnej správe z poradensko-psychologického procesu zo dňa 29.5.2019. V rámci konzultácií s mal. R. a rodičov uviedla, že mal. R. v čase, keď sa stretávali, by veľmi ťažko niesla zmenu výchovného prostredia, ťažko prežívala, že sa toto celé deje. Mal. R. ľutovala to, čo na súde povedala v rámci zisťovania jej názoru, akoby to celé nedomyslela. Keď v globále zoberie rozhovory s dieťaťom, ona ako keby žila v dvoch svetoch, jeden bol svet matky a jeden svet otca. Vo svete matky sa správala tak ako bola zvyknutá, aby aj mama bola spokojná. Oba svety mala oddelené a žila v nich spokojne. Taktiež aj keď bola s otcom, bola spokojná ale fungovala podľa pravidiel, ktoré boli tam. Celý čas to takto fungovalo, čiže dva svety boli oddelené, išli a nikoho nezraňovala. Vyjadrením, ktoré na súde povedala, sa jej to celé nabúrало tým, že žila v tých dvoch svetoch, nezranila ani jedného z rodičov, jej výpoveďou sa toto celé narušilo. Jej úzkosť vychádzala z troch oblastí, jednak to bolo to, že akoby zradila matku, to čo povedala, druhá oblasť, že výpoveďou akoby potešila otca, ale zároveň si bola vedomá toho, že si nedomyslela dôsledky a to jednak v zmysle zmeny ale najväčší dôsledok bol v tom, že urobila tú voľbu, ktorej sa ako keby bránila, ktorú celé roky urobiť nechcela. Tretia oblasť sa týka naozaj aj budúcnosti, pretože nevedela, čo teraz bude, rozbehol sa kolobeh, ktorý si nevedela predstaviť, čo potom bude. V pohovoroch mal. R. nepovedala o nejakých negatívnych zážitkoch či už z prostredia matky, v ktorom v súčasnej dobe býva, resp. z prostredia otca, do ktorého v rámci stretávania sa s otcom chodila. Keď sa vyjadrovala k obojm prostrediam, tak sa tam cítila spokojne. To čo uviedla je, že pociťovala tlak zo strany otca, aby žila v Prievidzi. Tým však nemožno povedať, že by vzťahy s otcom boli zlé, pretože sama považovala vzťah s otcom za pozitívny. Manipulácia niektorého z rodičov vo vzťahu k dieťaťu za čas, odkedy dieťa uviedlo svoj názor pred súdom, prvýkrát a následne potom keď

tento svoj názor zmenila, psychologička nezaznamenala. Z rozhovorov hodnotila, že to čo mohlo byť, že si R. uvedomila, že čo môže nasledovať v zmysle zmeny prostredia, tak bolo keď sa to dozvedela mama, pretože dieťa hodnotilo, že mama plakala a vlastne aj R. hovorila, že veľa plakala. Pokiaľ sa dieťa rozprávalo o situácii spolu s matkou, až potom si uvedomila, čo celá situácia obnáša, nie v zmysle v tom, že by ju matka manipulovala, ale v zmysle, že sa to udialo na základe bežného rozhovoru dcéry s matkou. V čase pohovoru R. uviedla, že s otcom sa stretávať chce, ale až po ukončení celého tohto konania o zmenu zverenia, nakoľko hovorila, že zakaždým, keď má ísť k otcovi, cítila veľký tlak a strach z toho, že ju budú znova presvedčať o tom, že v Prievidzi jej bude lepšie. Na otázku zástupcu matky, či psychologička skúmala, prečo má dieťa veľký strach zo skutočnosti, že by mala otcovi povedať, že nechce žiť v Prievidzi, psychologička uviedla, že je toho názoru, že dieťa sa bálo, že sklame. Tento strach zažila, keď prišla matka na to, čo povedala R. na súde. Jednoducho nechcela voliť medzi rodičmi. S R. sa rozprávali o jej vzťahu k oboj starým rodičom z oboch strán. Ona oba vzťahy hodnotila pozitívne, avšak zo strany otcovej mamy uvádzala rovnako tlak, aby išla žiť do Prievidze. Dieťa fungovalo u otca tak ako sa od nej očakávalo, u matky fungovala tak ako sa od nej očakávalo, ale keď sa psychologička spýtala ako to chce ona bez ohľadu na rodičov, sama na tú otázku odpovedať spočiatku nevedela. R. uviedla, že keď povie na súde, že chce bývať u otca, tlak na ňu sa skončí, tlak zo strany otca, aby žila v Prievidzi, že jej tam bude lepšie. Dieťa bolo pod enormným tlakom, že sa bude pasovať s realitou. Psychologička nezachytila vplyv nejakých látok. Otca žiadala, aby na chvíľu rešpektoval dieťa, že nechce ísť k nemu, pretože dieťa v tom čase nechcelo do Prievidze ísť.

3. Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd dospel jednoznačne k záveru, že návrh otca nie je dôvodný. Je nesporné, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16.2.2012, sp. zn. 4P/43/2011 - 308 súd schválil medzi rodičmi rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bola mal. R. zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Zároveň súd upravil vyživovaciu povinnosť otca vo vzťahu k maloletej a upravil styk otca s maloletou počas bežného roka. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.2.2012. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 8.12.2015 sp. zn. 4P/29/2013 - 772, súd schválil medzi rodičmi rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bol upravený styk otca s maloletou počas vianočných prázdnin a vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin a letných prázdnin. V čase poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, mal. R. bola žiačkou prvého stupňa základnej školy, v súčasnej dobe je žiačkou siedmeho ročníka základnej školy v Považskej Bystrici. Od poslednej úpravy práv a povinností rodičov sa maloletá s otcom stretávala a navštevovala ho, pravidelne každý párný týždeň v mesiaci od piatku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod.. Počas stretávania sa otca s maloletou, z vyjadrení maloletej otec nadobudol presvedčenie o tom, že prostredie, v ktorom dieťa vyrastá, teda domácnosť matky, nie je pre ňu vhodné a považoval za dôvodné, aby bola mal. R. zverená do jeho starostlivosti a vyrastala v jeho domácnosti. Na základe uvedeného podal otec návrh na zverenie mal. R. do svojej osobnej starostlivosti a určenie výživného zo strany matky. Súd pri zisťovaní názoru dieťaťa na návrh matky mal. R. vypočul, pričom v tom čase maloletá uviedla, že chce, aby bola zverená do starostlivosti otca, s ktorým majú dobrý vzťah, takto by sa jej to viac páčilo. Matka v tom čase o tomto jej rozhodnutí nevedela. V priebehu konania súd na návrh oboch rodičov a kolízneho opatrovníka požiadal ÚPSVaR Považská Bystrica o realizáciu konzultácií dieťaťa a rodičov na RPPS ÚPSVaR Považská Bystrica. Psychologické konzultácie boli realizované v období od marca 2019 do mája 2019 s rodinou mal. R., najmä však so samotnou maloletou. Zo záverečnej správy z poradensko-psychologického procesu ako aj z výsluchu psychologičky jednoznačne vyplýva, že vzťahové väzby maloletej k oboj rodičom sú pozitívne, rovnako k ostatným príbuzným zo strán oboch rodičov. Maloletá R. sa viackrát v priebehu stretnutí vyjadrila, že chce zostať žiť s matkou, otca má rada, avšak žiť u neho nechce. Maloletá uviedla, že otec sa jej často pýtal aj so starými rodičmi, či chce žiť v Prievidzi, z čoho cítila tlak, lebo ho nechcela odmietnuť, aby mu neublížila. Cítila, že mu na tom veľmi záleží a tak podľa jej slov hovorila to, čo ho poteší. Myslí si, že je to dôvod, prečo tak vypovedala aj u sudkyne, chcela len, aby už bol pokoj. Maloletá však podlieha enormnému tlaku dlhotrvajúceho konfliktu medzi rodičmi. Tento bol pre ňu neúnosný do takej miery, že striktno oddelila dva svety, v ktorých fungovala a to svet matky a svet otca. V každom z týchto svetov sa správala tak, aby boli všetci spokojní a nikomu neublížila. Pod tlakom okolností však bola nútená udržiavať medzi rodičmi rovnovážne, neutrálne postavenie a bola nútená vyjadriť priamu vôľbu rodiča, čiže urobiť to, čomu sa celé roky bránila a sekundárne sa tak vystavila prežívaniu reality. Mal. R. bola vypočutá aj na pojednávaní v priebehu konania, kde uviedla, že nikdy nechcela ísť bývať do Prievidze, chcela mať len pokoj, keď stará matka zo strany otca a aj otec nadávajú na jej matku, starú mamu a dedka. Celú vec si pri výsluchu na súde nedomyslela, myslela si, že keď povie, že chce byť zverená otcovi, bude mať pokoj. Jednoznačne vyjadrila svoj názor, že

nechce byť zverená otcovi, chcela zostať bývať s matkou, nevedela si predstaviť, že by žila v Prievidzi, chýbala by jej rodina a kamaráti. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal predovšetkým zo zisteného názoru maloletého dieťaťa, na ktorý jednoznačne prihladol, ako aj zo záveru správy z poradensko-psychologického procesu Mgr. Márie Vývlekovej zo dňa 29.5.2019 a jej výpovede na pojednávaní. Napriek tomu, že maloletá R. sa pri zisťovaní jej názoru spočiatku vyjadrila, že chce byť zverená otcovi, zmenu svojho postoja v priebehu konania vysvetlila, táto je podložená aj závermi psychologičky Mgr. Márie Vývlekovej, preto sa súdu javilo ako absolútne neprijateľné, aby za daného stavu, kedy je maloletá vystavená enormnému tlaku zo strany otca, zmenila doterajšie prostredie, v ktorom vyrastala a bola zverená do starostlivosti otca, ku ktorému má síce pozitívny vzťah, avšak tento je momentálne narušený snahou otca o zverenie maloletej do jeho starostlivosti. Uvedená situácia vyústila až k tomu, že maloletá sa v súčasnej dobe odmieta s otcom stretávať napriek tomu, že stretávanie v minulosti prebiehalo bez akýchkoľvek problémov a otec nespozoroval na správaní dieťaťa počas týchto stretávaní žiadnu jeho nespokojnosť, práve naopak, nadobudol presvedčenie, že maloletá chce žiť s ním, a odísť z domácnosti matky. Z vyjadrení mal. R. však vyplýva, že maloletá sa necítila u otca komfortne, pred otcom vyjadrovala svoj názor podľa toho čo chcel otec počuť, oddelila svet matky a otca a v takomto svete žila niekoľko rokov. Je pravdepodobné, že pokiaľ by otec nepodal návrh na zmenu úpravy práv a povinností k mal., vychádzajúc z pozitívneho vzťahu mal. k otcovi, stretávanie sa maloletej R. s otcom by prebiehalo tak ako doposiaľ, pre dieťa v oddelených svetoch avšak situácia sa výrazne zmenila v tom, že dieťa svoj skutočný názor prejavilo v tomto konaní, preto do budúcnosti bude vo výraznej miere záležať na tom ako rodičia prijímajú názor dieťaťa a jeho volanie o pochopenie. Súd nemal dôvod pochybovať o názore R. v súlade s jej skutočnou vôľou a akékoľvek tvrdenia otca o jej manipulácii matkou, prípadne aj za použitia medikamentov, je ničím nepodložené a vychádza len zo snahy otca spochybníť niekoľkokrát prezentované názory maloletej. Otec musí prijať túto skutočnosť a zmeniť svoj postoj vo vzťahu k dieťaťu, k matke a jej rodine, predovšetkým svojimi vyjadreniami na adresu matky a jej rodiny, poučiť o tom aj svojich rodičov v záujme toho, aby sa vzťahy medzi ním a dieťaťom opäť obnovili, pretože je nesporné, že otec v živote mal. R. zohráva nenahraditeľnú úlohu. Je zrejme, že dlhoročný spor rodičov sa prejavil aj na správaní sa dieťaťa, jeho postoja k obojom rodičom, pričom zotrvávanie dieťaťa v takomto konflikte môže mať vážny vplyv na jeho zdravý psychický vývin, a to aj s poukazom na veľmi citlivé obdobie, vzhľadom na svoj vek, ktorým maloletá prechádza. Rodičia majú ešte šancu celú situáciu zvrátiť, avšak záležáť predovšetkým len na ich vôli, ako prekonajú svoje negatívne postoje a pomôžu tým dieťaťu preklenúť celé toto obdobie. Súd nevykonal dôkaz navrhovaný matkou a to vyžiadanie prepisu oznámenia maloletej, ktoré ÚPSVaR zvukovo zaznamenal dňa 3.5.2019 a dôkaz navrhovaný otcom a to výsluch jeho rodičov, nakoľko uvedené dôkazy považoval súd vzhľadom na dokazovanie výsluchom mal. dieťaťa, správy z poradensko-psychologického procesu a výsluchu psychologičky za účelné a to aj s dôrazom na skutočnosť, že sa jedná o dôkazy, ktoré nemajú význam pre rozhodnutie o návrhu otca a v konečnom dôsledku by prispeli len k ďalším konfliktom medzi rodičmi. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je zrejme, že zachovanie doterajšej úpravy práv a povinností rodičov k mal. R. je v čase rozhodovania súdu najvhodnejším riešením úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu. Súd mal za to, že od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k mal. R. nedošlo k takej zmene pomerov na strane dieťaťa alebo rodičov, na základe ktorej by súd mal zmeniť dohodu rodičov o výkone rodičovských práv a povinností v zmysle návrhu otca. Preto vzhľadom na zhora uvedené skutočnosti a za použitia citovaných ustanovení Zákona o rodine súd návrh otca zamietol. O trovách konania súd rozhodol za použitia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec mal. dieťaťa, v ktorom uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za nezákonný a nespravodlivý najmä z dôvodu, že súd svojím procesným postupom po tom, ako oboznámil účastníkov konania s obsahom prvej výpovede maloletej, v ktorej R. uviedla, že má záujem na tom, aby bola zverená do osobnej starostlivosti otca umožnil matke maloletej a jej rodine manipulovať s názorom maloletej a citovo maloleťu vydierať. Tieto skutočnosti boli v rámci konania preukázané a k týmto skutočnostiam sa súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nevyjadril. Ako uviedol aj v podanom návrhu na zverenie maloletej R. do jeho osobnej starostlivosti, v ktorom podrobne popísal dôvody, ktoré ho k podaniu návrhu viedli, naďalej zastáva názor, že prostredie, v ktorom v súčasnej dobe R. je, nie je pre ňu vhodným výchovným prostredím. Maloletá R. pri svojej výpovedi vyjadrila svoj názor žiť s otcom a aj podľa názoru súdu prvej inštancie, ktorý sudkyňa prezentovala na prvom pojednávaní urobila tak slobodne a bez akéhokoľvek zaváhania. Jej výpoveď súd vyhodnotil ako spontánnu a pravdivú. Navrhuje, aby sa odvolací súd oboznámil s výpoveďou maloletej, vrátane prehratia zvukového záznamu z výsluchu. Tak, ako to robil aj v rámci konania na súde prvej inštancie opakovane chce poukázať na skutočnosť, že súd prvej inštancie dôrazne vyzval

účastníkov konania, aby do rozhodovania maloletej nezasahovali a aby jej názor predbežne akceptovali. Následne po tom, však súd prvej inštancie, aj napriek tomu, že v konaní bolo preukázané výsluchom tak matky maloletej, ako aj výsluchom psychologičky Mgr. Vývlekovej, že R. zmenila svoj názor najmä preto, že ju matka oboznamovala s podaniami otca v tejto veci (dala jej ich čítať), resp. na ňu citovo pôsobila (plakala pred maloletou). Dovoľuje si poukázať na skutočnosť, že pri prvej výpovedi maloletá vypovedala spontánne a pri druhej bola v značnom strese. O možnej manipulácii s názormi maloletej svedčí aj skutočnosť, že maloletá odmietla, aby pri jej druhej výpovedi bola prítomná kolízna opatrovníčka. Dôvod, prečo to odmietla maloletá uviedla, že jej nedôveruje. Kolízna opatrovníčka s maloletou neprišla do kontaktu a nebol medzi nimi žiadny spor, ktorý by mohol vyvolať u maloletej nedôveru k nej. Aj v priebehu psychologického poradenstva na ÚPSVaR v Považskej Bystrici maloletá odmietala kontakt s kolíznou opatrovníčkou, ktorá je povinná hájiť práve jej záujem. Má za to, že najdôležitejším dôkazom, na ktorý súd pri rozhodovaní o takomto návrhu má prihliadnuť je práve vyjadrenie maloletej. Má sa však jednať o jej vyjadrenie, ktoré je slobodné a vážne, bez ďalších vplyvov. K vyjadreniu súdu, že kolízny opatrovník navrhol návrh otca zamietnuť z dôvodu, že maloletá vyjadrila svoj názor zostať žiť s matkou (bod 13 odôvodnenia rozsudku) uvádza, že kolízna opatrovníčka svoj názor vyjadrila až po druhom výsluchu maloletej pred súdom. Po prvom výsluchu sa k návrhu nevyjadrila, vtedy ako keby pre kolízneho opatrovníka názor maloletej nebol podstatný. Za pochybenie súdu prvej inštancie považuje aj skutočnosť, že sa uspokojil len s vyjadreniami kolíznej opatrovníčky bez toho, aby kolízny opatrovník vykonal riadne šetrenie v akých podmienkach v súčasnej dobe maloletá býva. On nemal dôvod neumožniť kolíznemu opatrovníkovi vykonať šetrenie v mieste svojho bydliska, kde by v prípade zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti maloletá žila. Nepopiera skutočnosť, že R. má vzťah aj k svojej matke, ale pravdepodobne tento vzťah nie je na takej úrovni, keď sama maloletá spontánne prejavila záujem zmeniť výchovné prostredie. Opakovane poukazuje na skutočnosť, že v rámci konania na súde prvej inštancie, po tom, ako účastníci konania boli oboznámení s výpoveďou R. matka uviedla, že R. jej povedala práve opačný názor a to, že chce zostať s ňou (teda R. mame nepovedala pravdu pravdepodobne z obavy možných následkov). Takéto správanie sa maloletej je dôkazom toho, že buď s matkou nemá dobrý vzťah založený na vzájomnej dôvere, alebo má strach z toho, že by mohla byť za svoj názor potrestaná. V priebehu konania mal záujem na tom, aby maloletá nebola ďalej vystavovaná tlaku prostredia, v ktorom býva a aby na ňu nebol ďalej robený nátlak a preto vec riešil tak, že podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý však bol zamietnutý. Uvádza, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a ani návrh vo veci samej (na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti) nepodal zo sebeckých dôvodov, ale z dôvodu práve ochrany práv a záujmov maloletej, kedy zo správania samotnej R. pochopil, že potrebuje pomoc, ktorej sa jej v prostredí, v ktorom v súčasnej dobe žije, nedostáva. Je presvedčený o tom, že správanie sa R. v súčasnej dobe je vzhľadom na jej vek pochopiteľné, keď na jednej strane prejavila svoj názor žiť s ním a na druhej nechce ublížiť ani svojej matke. Toto je aj pravdepodobne dôvodom zmeny jej výpovede. Aj vzhľadom na túto skutočnosť v podanom návrhu na nariadenie bezodkladného opatrenia navrhol, aby súd pred rozhodnutím o návrhu opakovane vypočul R. a pri akomkoľvek náznaku na ovplyvňovanie jej rozhodnutia, aby súd bezodkladne nariadil, aby R. matka odovzdala do jeho osobnej starostlivosti. Súd jeho návrh neakceptoval a rozhodol bez tohto výsluchu. Práve týmto výsluchom mal záujem súdu prvej inštancie preukázať, že podľa jeho názoru je na R. a na jej rozhodnutie vyvíjaný neprimeraný nátlak. Opakovane poukazuje na skutočnosť, že vzhľadom na vek R. a jej rozumovú vyspelosť je jej slobodný názor, u ktorého z rodičov chce žiť, veľmi podstatný. Pri druhej výpovedi však R. vypovedala pod veľkým tlakom a pod vplyvom prostredia, v ktorom žila. Práve jej nedôvera ku kolíznemu opatrovníkovi spôsobila, že nemala komu svoj problém povedať a nájsť oporu u niekoho v prípade, keby zotrvala na svojej prvej výpovedi, teda na tom, že chce bývať u otca. V priebehu konania matka maloletej prezentovala názor, že R. sama sa nechce s ním stretávať z dôvodu, že pri návštevách v Prievidzi je na ňu vyvíjaný tlak, aby trvala na tom, že chce bývať s otcom a že jeho rodičia nadávajú na matku a jej rodinu a to aj nevhodným a urážlivým spôsobom. K týmto tvrdeniam matky chce uviesť, že R. sa takto nevyjadrila pred Mgr. Vývlekovou. Skutočnosť, že matka maloletej nehovorila vo svojej výpovedi pravdu, mal záujem preukázať návrhom na výsluch jeho rodičov, ktorý návrh však súd prvej inštancie zamietol. V súvislosti s druhou výpoveďou maloletej na súde chce poukázať aj na skutočnosť, že maloletá sa vyjadrila k tomu, že aj naďalej má záujem sa s ním stretávať, ale až po tom, ako sa táto vec vyrieši. Myslela tým asi súdne konanie. V súvislosti s odôvodnením rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie uviedol, že za najdôležitejší dôkaz na základe ktorého návrh zamietol považuje práve vyjadrenie maloletej poukazuje na predchádzajúce vyjadrenia súdu prvej inštancie, kedy sa súd s prejavovým názorom maloletej vporiadal tak, že v bode 18. odôvodnenia uznesenia o zamietnutí návrhu na vydanie neodkladného opatrenia uviedol, že názor dieťaťa je len jedným a nie jediným kritériom, s ktorým sa súd musí pri rozhodovaní vo veci

samej vyporiadať. Práve skutočnosť, ktorá bola v konaní preukázaná, že maloletá v súčasnej dobe žije v prostredí, kde je upieraný jej názor a bol na ňu vyvíjaný tlak na zmenu postoja k veci, mala negatívny vplyv na samotné správanie rozhodnutie súdu vo veci samej. V tejto súvislosti poukazuje aj na správanie sa matky maloletej, ktorá od začiatku namietala ustanovenie ÚPSVR Považská Bystrica, ako kolízneho opatrovníka vo veci a navrhla za kolízneho opatrovníka svojho brata, ktorý ju v súčasnej dobe v predmetnej veci zastupuje. Z vykonaných dôkazov nevyplývalo, žeby kolízny opatrovník zistil pomery, v ktorých R. býva a v akom prostredí je v súčasnej dobe vychovávaná. Na rozdiel od matky maloletej, on na požiadanie pracovníčky ÚPSVR riadne a ochotne poskytol súčinnosť. Zo samotnej správy ÚPSVR Považská Bystrica zo dňa 03.04.2019 vyplýva, že psychológ referátu poradensko-psychologických služieb zistil, že „maloletá sa cíti byť nútená do výberu „lepšieho“ rodiča, čo výrazne negatívne pôsobí na jej psychiku a následné fungovanie“. Práve z tohto vyjadrenia je zrejmé, že situácia R. sa po tom, ako prejavila svoj názor pred súdom prvej inštancie zmenila. Až následne, po tom, ako sa matka maloletej dozvedela o prejavenom názore R. žiť s otcom bolo u maloletej zistené, že sa cíti byť nútená do výberu lepšieho rodiča. Vzhľadom na skutočnosť, že on na maloletú nemohol vplyvať, tak tento tlak mohla pociťovať len na základe správania sa matky a jej príbuzných. On R. jednoznačne povedal, že jej názor bude rešpektovať a to aj v prípade, že bude chcieť zostať u matky. Práve v zmene názoru a vzniku tlaku na maloletú vidí potrebu vytrhnúť R. z prostredia, v ktorom je na ňu vyvíjaný tlak. Za veľmi podstatnú skutočnosť, na ktorú chce upriamiť aj pozornosť odvolacieho súdu považuje to, že maloletej matka dávala čítať jeho podania vo veci a pravdepodobne ju informovala aj o priebehu konania a to aj napriek tomu, že súd na prvom pojednávaní dôrazne vyzval účastníkov, aby takto nepostupovali a aby hľadeli najmä na záujem dieťaťa a nie na svoj záujem. On rozhodnutie súdu rešpektoval a to aj napriek nepravdivému tvrdeniu matky, že po prvom pojednávaní, pri stretnutí s dcérou mal s jeho rodičmi robiť v tejto súvislosti nátlak. Skutočnosť, že on maloletú neovplyvňoval v jej rozhodovaní a nerobil na ňu žiadny nátlak by svojou výpoveďou potvrdili práve jeho rodičia. Jeho rodičia sa vedia vyjadriť aj k jeho vzťahu s maloletou a výchovnému prostrediu, v ktorom by v prípade zmeny rozhodnutia maloletá žila. Podľa platnej judikatúry v prípade, ak maloleté dieťa v priebehu konania zmení svoje rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov má byť zverená do osobnej starostlivosti je povinnosťou súdu skúmať dôvody, prečo k takejto zmene postoja došlo. Súd prvej inštancie uviedol, že je toho názoru, že k zmene rozhodnutia o maloletej R. došlo z dôvodu, že si neuvedomila následok svojej prvej výpovede. On je presvedčený o tom, že dôvodom zmeny jej postoja bol tlak matky a prostredia v ktorom je vychovávaná a následkom tohto tlaku je zmena jej rozhodnutia. Opakovane poukazuje na skutočnosť, že z vykonaného dokazovania (výpoveď matky a aj výpoveď Mgr. Vývlekovej) tieto skutočnosti vyplývajú. V mimosporovom súdnom konaní súd nie je viazaný návrhmi účastníkov konania. V prípade, ak sa rodičia o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu nedohodnú je prvoradým záujem maloletej. Práve na záujem maloletej (jej prvé spontánne rozhodnutie) súd prvej inštancie v tomto prípade neprihliadol. Do pozornosti súdu dáva aj správanie sa matky maloletej, ktorá ktorúkoľvek inštitúciu, resp. znalca, ktorý mal iný názor, ako bol jej názor odmietala (vyplýva to z predchádzajúcich súdnych konaní) a na postup týchto subjektov sa sťažovala. Pokiaľ by Mgr. Vývleková priamo potvrdila jeho podozrenie, že R. je manipulovaná, tiež matka by so závermi posudku nesúhlasila. Súd prvej inštancie sa vôbec nevyjadril a nezaoberal sa správaním maloletej vo vzťahu ku kolíznemu opatrovníkovi. Matka v podstate vplyvom na maloletú dosiahla to, čo chcela, keď namietala ustanovenie ÚPSVaR v Považskej Bystrici za kolízneho opatrovníka. Pýta sa potom, kto v konaní hľadel na záujmy maloletej a kto ich ochraňoval? Práve postup súdu prvej inštancie v tejto veci hodnotí ako postup, ktorým bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces. V súvislosti so správaním sa matky maloletej súd prvej inštancie napriek tomu, že vyzýval oboch rodičov na súčinnosť pri riešení vzťahu k maloletej, bez toho aby sa k tomu akokoľvek vyjadril nechal bez povšimnutia skutočnosť, že matka maloletej ignorovala snahu Mgr. Vývlekovej usporiadať vzájomné vzťahy zvolaním spoločného stretnutia (rodinnej konferencie), na ktorej by sa niektoré veci mohli upraviť. Aj táto skutočnosť je dôkazom toho, že matka maloletej nehľadá na záujmy maloletej, ale len na dosiahnutie svojich záujmov a cieľov. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetné odvolanie má mať predpísané náležitosti a súdu chce, ako otec maloletej, aj osobne popísať svoje postrehy a pocity o udalostiach, ktoré sa odohrali a ktoré všetkému tomu predchádzali a aj o tom, ako pociťuje aktuálny stav, v prílohe odvolania doručuje súdu aj svoje osobné postrehy. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. K svojmu odvolaniu otec pripojil aj svoju písomnú "výpoveď oboznámenie so zažitými skutočnosťami". Uviedol v nej, že žiada revíziu všetkých súdnych spisov vrátane spisov na polícii a na Okresnej prokuratúre v PB v súvislosti s rodinou K., ktorej preukázateľne umožnené kroky sudkyňou JUDr. Katarínou Krivulčíkovou s jeho dieťaťom dávno prekročili hranice akceptovateľnosti a tolerovateľnosti.

Opísal ako sa k maloletej správali v minulosti jej matka a jej rodina a uviedol, že maloletá chce od nich už roky odísť a žiť s ním. Matka mal. žiadala od súdu prepis nahrávky na ÚPSVaR v PB zo dňa 3. mája 2019, čo sudkyňa neurobila, kde je jasne preukázaný nesprávny postoj psychologičky Mgr. Márii Vývlekovovej, ktorá nevysvetlila dieťaťu, že takto sa veci neriešia a bude dobré, aby sa čo najskôr porozprávala R. s otcom. Je tu viditeľná podriadenosť kolíznej opatrovníčky p. Mgr. Tatiany Rojkovej, keď nahrávku s maloletou robila na ÚPSVaR pani PhDr. Erika Jankovská vedúca OSPODaSK s psychologičkou Mgr. Máriou Vývlekovou a kolízna opatrovníčka ostala na druhej koľaji a bola vlastne bokom celých osem rokov, čo potvrdila aj tým, že dňa 21. februára 2019 nepredložila okresnému súdu žiadne potrebné informácie zo života dieťaťa, nič nezisťovala. Prítom ÚPSVaR PB žiadal cez ÚPSVaR Prievidza informácie od neho. Dcéрке sľúbil, že bude trvať na jej prvej výpovedi u sudkyňi, lebo je veľa dôkazov na to, že matka s jej rodinou nemajú právo dieťa vychovávať. Trvá na prvej výpovedi dcéry R. dňa 20.02.2019 a po 24-hodinách bola táto dcérina výpoveď prezradená sudkyňou dňa 21.02.2019, kedy malo byť dieťa okamžite odobraté matke do starostlivosti otca v Prievidzi. Necitlivosť a svojvôľa sudkyne spôsobila a spustila neúnosnú manipuláciu s dieťaťom. Ďalej poukazoval na minulosť starého otca maloletej. V aktuálnom rozsudku zo dňa 8. októbra 2019 nikde nenašiel jeho predostretú informáciu súdu, že starý C. K. bol celý život despota na svoju ženu E. K.. Najnovšie matkine lži sa dajú veľmi ľahko dokázať zo spisu 6P/8/2014 v Považskej Bystrici. V tomto konaní aj iných nebola celé roky zmienka o nejakom nadávaní na nich, do čoho teraz navliekli maloleté dieťa. Aj v tomto prípade dominuje zlý úmysel, keď sa niekto uchýľuje používať dieťa ako zbraň proti otcovi a jeho rodičom. Tým bola sudkyňou spôsobená takáto krutá daň pre dieťa, pre otca

a jeho rodičov, keď tam sudkyňa dieťa nechala. Matka si vymýšľa proti nemu a aj proti jeho rodičom obvinenia do ktorých najnovšie sa uchýlila zapojiť aj dieťa, pred ktorým dlhodobo plakávala, to znamená citovo vydierala dieťa. Dlhodobý plač matky prezradilo dieťa psychologičke v priebehu konania, ktorá oboznámila okresný súd s touto skutočnosťou vo svojej výpovedi dňa 8. októbra 2019 na pojednávaní. Napriek skutočnosti, že nie je klinický psychológ sa nezriekla včas špecifického prípadu, ktorého sa mala vzdať hneď na začiatku, lebo jej už začiatkom marca 2019 odovzdal dôležité niekoľkoročné písomné dôkazy vytvorené spontánne s jeho dcérou. Bol a je to dôkaz ich vzťahu od mala k sebe. Tieto materiály na súde zatajila psychologička. Naďalej žiada aspoň jedného z psychiatrov mediálne známych, ktorý zhodnotí všetky doterajšie činy použité proti dieťaťu a jemu. Vie, že boli porušené nielen práva dieťaťa na spravodlivý proces, ale bol porušený aj etický kódex, čím boli podporené skupiny ľudí, ktorí sa podieľajú momentálne na pretŕhanie rodinných pút s ním a starými rodičmi. Na základe citového vydierania matkiným plačom je možné konštatovať, že dieťa ovládol strach. Na okresnom súde psychologička vypovedala, že matka dlhodobo plakávala pred dieťaťom, čo jej R. prezradila ako odpoveď na otázku prečo zmenila svoj názor, že zostane zatiaľ žiť v Pov. Bystrici. Aj preto asi bolo dňa 22. marca 2019 dieťa u psychologičky rozhodené a hovorilo, že už chce mať pokoj. Domnieva sa, že súdu stačia matkine výmysly ako napr. že by jej nedával dieťa, keby žilo u neho v Prievidzi, alebo by ich v Prievidzi muselo dieťa opatrovať. Preto žiada naďalej výber liekov obidvoch rodín, ako bolo už v predbežnom opatrení požadované a KS TN i OS PB ku dňu 8.10.2019 doteraz nepreskúmané. Rodič, ktorý plače, vydiera plačom svoje dieťa, plačom prenáša na dieťa strach, takýto podnet dáva rodič svojmu dieťaťu, aby dieťa ľutovalo v našom prípade matku. Na základe tohto, už klinický psychológ vie, že takýto rodič nemôže byť vhodný na výchovu silného jedinca. Depresívna matka prenáša na dieťa ten jej strach. Matka v roku 2012 znalkyni nepriznala, zatajila útlm. V roku 2014 znalcovi priznala útlm, ktorý je doteraz na okresnom súde bez odozvy. Matka, ktorá má útlm, nemá mať dieťa. Krajskému súdu v Trenčíne dáva týmto na vedomie, že má diplom z Pedagogiky a Hudobnej výchovy, štátnicu z Pedagogickej psychológie na UMB v Banskej Bystrici a vyštudovanú Občiansku náuku na Univerzite Komenského v Bratislave. Devätnásť rok pracuje ako učiteľ t.j. pedagóg

a myslí si, že už len praxou a skúsenosťami prevyšuje a vie posúdiť záporné skutky psychologičky Mgr. Márii Vývlekovovej s dcérou a 3.5.2019 za asistencie PhDr. Eriky Jankovskej, kedy bola nimi vyrobená z matkinej iniciatívy nahrávka s dcérou na ÚPSVaR v Pov. Bystrici, aby tým negovali prvú spontánnu výpoveď dcéry na okresnom súde, pričom odhalili o sebe viac, ako si vedeli predstaviť. 3. septembra 2019 bol svedkom precedensu, ktorý nemá obdobu v mladom štáte SR a možno ani v ČR, kedy maloleté dieťa v podstate vykázalo kolíznu opatrovníčku zo súdnej siene a na ÚPSVaR v Pov. Bystrici sa to stalo dňa 03. mája 2019. Do takéhoto štádia matka dohnala výchovu mal. dieťaťa, v čase cca polročnej odluky otca od dieťaťa. Poukazuje na zlý vplyv rodiny K. na maloletú dcéru. Maloletá sa začiatkom februára 2019 v Prievidzi vyjadrila, že to tam v Považskej Bystrici do osemnástky nevydrží. Takáto zásadná vec nebola zaznamenaná sudkyňou v rozsudku a mala byť akceptovaná. A pripomína, že vzhľadom k tomu, že sudkyňa po ôsmich rokoch konštatovala, že tento prípad je špecifický a nie je psychológ, mala dať tento špecifický prípad do rúk odborníkom na to určených, vzhľadom k tomu, že dcéra nebola v rukách

ani klinického psychológa. Dcéra bola v rukách psychologičky s minimálnou praxou s preukázateľnou neprofesionálnosťou, na čo poukázal aj Krajský súd v Trenčíne pri jeho neschválenom predbežku, že dieťa nie je po psychickej stránke v poriadku, čo zistili na základe nahrávok. Psychologička v tom čase zatajila vážnu informáciu, že matka dlhodobo plakávala pred dieťaťom. Odmieťa meniť svoje správanie a meniť sa na nečestného človeka, čo sa začalo vyrábať z jeho dcéry i pomocou súdu. Súd mal dať dieťa do krízového centra, na to sú krízové centrá, aby ochránili deti pred šikanou, manipuláciou, nátlakom a citovým vydieraním, ktoré R. musela podstúpiť v Pov. Bystrici zásluhou súdu. Kolízna opatrovníčka Mgr. Tatiana Rojková neuviedla na pojednávaní, čo je známe i laikom, že citové vydieranie je psychické týranie. V rozsudku mu chýba presné vyjadrenie psychologičky Mgr. Márii Vývlekovovej, ktoré im povedala až na pojednávaní dňa 8.10. 2019, že matka dlhodobo plakávala pred dieťaťom, čo jej prezradila R.. Hlavne na základe toho začalo dieťa meniť svoje rozhodnutie a ostať zatiaľ žiť v Považskej Bystrici, čím sa docielilo podrobenie sa dieťaťa matke a rodine K.. Týmto je preukázané psychické týranie dieťaťa matkou.

6. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že sa pridrižiava svojich vyjadrení v rámci súdneho konania a v plnom rozsahu sa stotožňuje s rozhodnutím Okresného súdu Pov. Bystrica. Maloletá vyjadrila svoj názor ohľadom jej zverenia do starostlivosti otca. Je pravdou, že v priebehu konania maloletá svoj názor zmenila, túto skutočnosť však vysvetlila v rámci psychologických konzultácií aj priamo na pojednávaní. Nevylučuje, že matka má podstatný vplyv na rozhodovanie a názor maloletej, čo však považuje za prirodzené, nakoľko je to jej vzťahovo najbližšia osoba, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Kolízny opatrovník vykonal šetrenie v domácnosti matky. Opatrovník súd neoboznamoval s výsledkami šetrenia, pretože nebol k tomu vyzvaný a zároveň, podľa jeho názoru, podmienky v domácnosti na strane matky neboli podstatné pre toto konanie. Vykonaným šetrením bolo zistené, že matka spolu s maloletou býva v prenajatom dvojizbovom byte, ktorý je zrekonštruovaný, moderne, vkusne a kompletne zariadený. Maloletá má k dispozícii vlastnú detskú izbu, ktorú má zariadenú primerane svojmu veku a potrebám. Domácnosť bola vedená v čistote a poriadku a môže konštatovať, že matka má vytvorené veľmi dobré bytové podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletú. Vzhľadom na to, že maloletá sa opakovane vyjadrila, že odmieta byť zverená do starostlivosti otca, doporučoval, aby Krajský súd v Trenčíne rozsudok Okresného súdu v Považskej Bystrici potvrdil v plnom rozsahu.

7. Matka mal. v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že právoplatný rozsudok vo veci maloletej R. K. 4P/29/2013 nadobudol právoplatnosť dňa 14.12.2015, ktorým súd schválil dohodu rodičov. Všetky dôkazy uvedené v odvolaní otca pred týmto dátumom boli v tomto konaní vyhodnotené a nie je možné ich zohľadňovať v tomto konaní, pretože by išlo o neprípustnú revíziu právoplatného rozhodnutia. Nie je žiadnou novinkou a dieťa sa už roky opakovane vyjadrovalo - pred znalcami, psychológmi o tom, že v Prievidzi pred ním stále a často nadávajú na matku, matkinu rodinu, že robia na ňu nátlak, ktorému ono nedokáže čeliť, že jej prikazujú rozprávať, že chce žiť v Prievidzi (napr. znalecký posudok č. 22 z r. 2014), čo ona nechce, že má strach čo budú robiť keď sa dozvedia, čo povedalo. Dieťa sa takto vyjadrovalo aj pred psychologičkou Vývlekovou, čiže nie je pravda to čo tvrdí otec, že doteraz takýto problém neexistoval. Tiež je absurdné, ako by mohli otcovi rodičia svedčiť vlastne za seba tvrdením, že oni nenadávajú na matku. Akože chceli tvrdiť, že dieťa klame? Ako bolo vysvetlené dieťaťom aj psychologičkou, dieťa sa na začiatku konania vyjadrilo, že chce ísť žiť k otcovi z dôvodu, aby sa zbavilo neustáleho tlaku zo strany otca a jeho rodičov a myslelo si, že keď toto povie, tak tento tlak prestane. Ani kolízny opatrovník ani súd dieťaťu nevysvetlili, čo by takáto zmena znamenala v každodennom živote dieťaťa a dieťa samotné sa následne presvedčilo pri pobyte u otca, že tento tlak neustáva a neustane. Otec tvrdí, že dieťa zmenilo názor preto, lebo ho matka oboznamenala s jeho návrhom na neodkladné opatrenie. To nedáva nejaký zmysel. Veď ak by dieťa naozaj chcelo odísť od matky, bolo by šťastné a využilo by otcov návrh, veď chodievalo k psychologičke, od svojej prvej výpovede na súde vo februári chodilo aj do Prievidze. K vyjadreniu otca o tom, že matka má útlmy uviedla, že výraz útlm použila len raz, a to u súdneho znalca, z posudku ktorého cituje : „Súčasný stav: Má sa dobre, lebo už je jar. V zime má útlm, miluje slniečko, teplúčko." Tento znalecký posudok je z roku 2014 a bol braný do úvahy pri schvaľovaní rodičovskej dohody (pripomína, že otec s rodičovskou dohodou súhlasil, teda nie je zrejmé, aká osobnosť otca schvaľovala rodičovskú dohodu a aká osobnosť otca písala Oboznámenie s dôležitými skutočnosťami a koľko osobností fyzická schránka Mgr. K., ktorá má diplom z pedagogiky a hudobnej výchovy, štátnicu z pedagogickej psychológie, vyštudovanú občiansku náuku a všetkých praxou a skúsenosťami prevyšuje, koľko osobností táto schránka obsahuje a či sa už prejavili všetky). Je to len snaha otca zdiskreditovať matku, urobiť z nej chorú depresívnu psychopatku, ktorá nemá právo vychovávať dieťa. Takže podľa otca ľuďom, ktorí nemajú radi nejaké ročné obdobie treba odobrať dieťa. Je škoda, že otec si z posudku vybral len jedno slovo a nečítal ho aj ďalej, bol by

sa dostal okrem iného aj k výsledku vyšetrenia jeho osobnosti, ktorú vo vyjadrení citovala. K otcom v odvolaní uvádzanom matka „...dlhodobo plakávala to znamená citovo vydierala naše dieťa...“, Dlhodobý plač matky dieťa prezradilo psychologičke v priebehu konania...“ uvádza, že ide o výmysel otca, pretože nikto nikde neuvádza „dlhodobý plač“ matky pred dieťaťom. Tento svoj výmysel uvádza otec v odvolaní ako fakt, ktorý ale nikde nebol ani tvrdný ani preukázaný. Taktiež nie je nikde uvedené a teda je to ďalší výmysel, že KS TN poukázal na to, že dieťa nie je po psychickej stránke v poriadku. Ich dcéra R. bola zhrozená, keď si vo vyjadrení otca prečítala, že ju tento navrhuje umiestniť do krízového centra (tak ako bola zhrozená, keď uvádzal, že je nadrogovaná a treba jej zobrať krv na testy). Takže za prejavovaný názor, resp. za zmenu názoru má ísť dieťa do krízového centra. K zvyšným urážkam, obvineniam, bludom a fabuláciám otca uvedených v jeho odvolaní a prílohách nemá význam sa ani len vyjadrovať. Je dôležité si všimnúť, aké slová otec neustále používa a opakuje vo svojich vyjadreniach a v neposlednom rade si všimnúť aj syntax a vôbec chod myšlienok. Už v prvom súdnoznaleckom posudku č. 1 z r. 2012 na základe rôznych metód a testov osobnosti znalkyňa posúdila osobnosť otca ako „nerovnomerne štruktúrovaná, so symptomatológiou nevyváženého vývinu. Zisťujeme nerovnomernosť vyzrievania sociálnej inteligencie, v popredí osobnostných čŕt je senzitivna vzťahovačnosť až paranoidita (podozrievavosť) voči iným, tendencia k sebaapresadzovaniu, zvýšený egocentrizmus, nižšia hladina konformity (sociálnej prispôsobivosti), ale aj zvýšená sugestibilita (ovplyvniteľnosť).“ Toto len potvrdil aj druhý súdnoznalecký posudok. Otec maloletej počas súdneho konania neuviedol a nepredložil žiadny dôkaz, ktorý by mohol byť dôvodom na takú závažnú zmenu výchovného prostredia dieťaťa, akú požadoval a to aj proti vôli 12 ročného dieťaťa. Zmena osobnej starostlivosti nemôže byť založená len na želaniach, tvrdných a nepreukázaných dojmach a predstavách jedného z rodičov, ani na základe bludov nemožno meniť výchovné prostredie dieťaťa. Dieťa opakovane vyjadrilo svoj názor na to, kde a s kým chce žiť, vysvetlilo svoje konanie, postoje, názory nie raz pred psychologičkou, samé písalo list na súd a nakoniec bolo aj vypovedať na pojednávaní. Dvanásťročné dieťa muselo v konečnom dôsledku bojovať za seba samé. Navrhovala, aby krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

8. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v návaznosti na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

9. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

11. Podľa § 26 Zákona o rodine Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 38 ods. 1, 2 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

13. Zmena zverenia maloletého dieťaťa z osobnej starostlivosti jedného rodiča do osobnej starostlivosti druhého rodiča je pre maloleté dieťa veľkou zmenou. Mení sa preň nielen osoba rodiča poskytujúceho každodennú osobnú starostlivosť ale celé prostredie, v ktorom žije, vyrastá, je vychovávané a často krát aj škola, spolužiaci, kamaráti, záujmové krúžky. Mení sa teda celý komplex vzťahov maloletého dieťaťa

k osobám a miestam, ktoré spoločne ovplyvňujú vývin maloletého dieťaťa, čo pre maloleté dieťaťa nevyhnutne predstavuje záťažovú situáciu. Takouto zmenou preto musí byť sledovaný len ten najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý musí byť riadne preukázaný. Zmena osobnej starostlivosti nemôže byť založená len na želaniach, tvrdených a nepreukázaných dojmach a predstavách jedného z rodičov. Preto je nevyhnutné, aby pred rozhodnutím súdu o zmene zverenia maloletého dieťaťa prebehlo riadne dokazovanie o všetkých rozhodujúcich skutočnostiach i zisťovanie názoru maloletého dieťaťa, ak je toto schopné vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť zaujať v tejto otázke vlastný názor.

14. Preskúmaním veci bolo zistené, že súd prvej inštancie v predmetnej veci riadne zistil skutkový stav veci, nebol dôvod na opakovanie už vykonaného dokazovania ani na jeho doplnenie podľa ust. § 68 CMP a správne rozhodol, keď návrh otca mal. na zmenu zverenia ako nedôvodný zamietol. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16.2.2012, sp. zn. 4P/43/2011 - 308 súd schválil medzi rodičmi rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bola mal. R. zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Zároveň súd upravil vyživovaciu povinnosť otca vo vzťahu k maloletej a upravil styk otca s maloletou počas bežného roka. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.2.2012. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 8.12.2015 sp. zn. 4P/29/2013 - 772, súd schválil medzi rodičmi rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bol upravený styk otca s maloletou počas vianočných prázdnin a vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin a letných prázdnin. V čase poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, mal. R. bola žiačkou prvého stupňa základnej školy, v súčasnej dobe je žiačkou siedmeho ročníka základnej školy v Považskej Bystrici. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie bolo ďalej preukázané, že od poslednej úpravy práv a povinností rodičov sa maloletá s otcom stretávala a navštevovala ho, pravidelne každý páry týždeň v mesiaci od piatku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod.. Počas stretávania sa otca s maloletou, z vyjadrení maloletej otec nadobudol presvedčenie o tom, že prostredie, v ktorom dieťa vyrastá, teda domácnosť matky, nie je pre ňu vhodné a považoval za dôvodné, aby bola mal. R. zverená do jeho starostlivosti a vyrastala v jeho domácnosti a na základe uvedeného podal návrh na zverenie mal. R. do svojej osobnej starostlivosti a určenie výživného zo strany matky. Súd prvej inštancie pri zisťovaní názoru dieťaťa na návrh matky mal. R. vypočul, pričom v tom čase maloletá uviedla, že chce, aby bola zverená do starostlivosti otca, s ktorým majú dobrý vzťah, takto by sa jej to viac páčilo. Matka v tom čase o tomto jej rozhodnutí nevedela. V priebehu konania súd prvej inštancie na návrh oboch rodičov a kolízneho opatrovníka požiadal ÚPSVaR Považská Bystrica o realizáciu konzultácií dieťaťa a rodičov na RPPS ÚPSVaR Považská Bystrica za účelom zisťovania názoru maloletej, jej vzťahu k jednotlivému rodičovi, rodinným príslušníkom zo strany matky a otca, ku škole a k navrhovanej zmene výchovného prostredia. Psychologické konzultácie boli realizované v období od marca 2019 do mája 2019 s rodinou mal. R., najmä však so samotnou maloletou ktorá v priebehu konania zmenila svoj názor tak, že chce zostať žiť s matkou. Súd prvej inštancie správne skúmal dôvody, pre ktoré maloletá v priebehu konania zmenila svoje rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov má byť zverená do osobnej starostlivosti, teda správne skúmal prečo k takejto zmene postojá došlo. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd, a to zo záverečnej správy z poradensko-psychologického procesu ako aj z výsluchu psychologičky preukázané, že vzťahové väzby maloletej k oboj rodičom sú pozitívne, rovnako k ostatným príbuzným zo strán oboch rodičov. Maloletá R. sa viackrát v priebehu stretnutí pred psychologičkou vyjadrila, že chce zostať žiť s matkou, otca má rada, avšak žiť u neho nechce. Maloletá uviedla, že otec sa jej často pýtal aj so starými rodičmi, či chce žiť v Prievidzi, z čoho cítila tlak, lebo ho nechcela odmietnuť, aby mu neublížila. Cítila, že mu na tom veľmi záleží a tak podľa jej slov hovorila to, čo ho poteší. Myslí si, že je to dôvod, prečo tak vypovedala aj u sudkyne, chcela len, aby už bol pokoj. Zo správy ďalej bolo preukázané, že maloletá podlieha enormnému tlaku dlhotrvajúceho konfliktu medzi rodičmi, pričom tento bol pre ňu neúnosný do takej miery, že striktno oddelila dva svety, v ktorých fungovala a to svet matky a svet otca. V každom z týchto svetov sa správala tak, aby boli všetci spokojní a nikomu neublížila. Pod tlakom okolností však bola nútená udržiavať medzi rodičmi rovnovážne, neutrálne postavenie a bola nútená vyjadriť priamu voľbu rodiča, čiže urobiť to, čomu sa celé roky bránila a sekundárne sa tak vystavila prežívaniu reality. Mal. R. bola pred súdom prvej inštancie vypočutá aj na pojednávaní v priebehu konania, kde uviedla, že nikdy nechcela ísť bývať do Prievidze, chcela mať len pokoj, keď stará matka zo strany otca a aj otec nadávajú na jej matku, starú mamu a dedka. Celú vec si pri výsluchu na súde nedomyslela, myslela si, že keď povie, že chce byť zverená otcovi, bude mať pokoj. Jednoznačne pritom aj podľa odvolacieho súdu vyjadrila svoj názor, že nechce byť zverená otcovi, chcela zostať bývať s matkou, nevedela si predstaviť, že by žila v Prievidzi, chýbala by jej rodina a kamaráti. Súd prvej inštancie správne pri svojom rozhodovaní vychádzal predovšetkým zo zisteného

názoru maloletého dieťaťa, na ktorý prihladol, a správne vychádzal aj zo záveru správy z poradensko-psychologického procesu Mgr. Márie Vývlekovéj zo dňa 29.5.2019 a jej výpovede na pojednávaní, o ktorých nemal ani odvolací súd dôvod pochybovať. Napriek tomu, že maloletá R. sa pri zisťovaní jej názoru spočiatku vyjadrila, že chce byť zverená otcovi, aj podľa odvolacieho súdu zmenu svojho postoja v priebehu konania vysvetlila a táto je podložená aj závermi psychologičky Mgr. Márie Vývlekovéj, preto aj podľa odvolacieho súdu je neprijateľné, aby za daného stavu, kedy je maloletá vystavená enormnému tlaku zo strany otca, zmenila doterajšie prostredie, v ktorom vyrastala a bola zverená do starostlivosti otca, ku ktorému má síce pozitívny vzťah, avšak tento je momentálne narušený snahou otca o zverenie maloletej do jeho starostlivosti. Uvedená situácia vyústila až k tomu, že maloletá sa v čase rozhodovania pred súdom prvej inštancie odmietala s otcom stretávať napriek tomu, že stretávanie v minulosti prebiehalo bez akýchkoľvek problémov a otec nespozoroval na správaní dieťaťa počas týchto stretávaní žiadnu jeho nespokojnosť, práve naopak, nadobudol presvedčenie, že maloletá chce žiť s ním, a odísť z domácnosti matky. Z vyjadrení mal. R. však aj podľa odvolacieho súdu vyplýva, že maloletá sa necítila u otca komfortne, pred otcom vyjadrovala svoj názor podľa toho čo chcel otec počuť, oddelila svet matky a otca a v takomto svete žila niekoľko rokov. Je aj podľa odvolacieho súdu pravdepodobné, že pokiaľ by otec nepodal návrh na zmenu úpravy práv a povinností k mal., vychádzajúc z pozitívneho vzťahu mal. k otcovi, stretávanie sa maloletej R. s otcom by prebiehalo tak ako doposiaľ, pre dieťa v oddelených svetoch avšak situácia sa výrazne zmenila v tom, že dieťa svoj skutočný názor prejavilo v tomto konaní, preto aj podľa odvolacieho súdu do budúcnosti bude vo výraznej miere záležať na tom ako rodičia prijímajú názor dieťaťa a jeho volanie o pochopenie. Ani odvolací súd nemal dôvod pochybovať o názore R. v súlade s jej skutočnou vôľou a akékoľvek tvrdenia otca o jej manipulácii matkou, prípadne aj za použitia medikamentov, je aj podľa odvolacieho súdu ničím nepodložené a vychádza len zo snahy otca spochybniť niekoľkokrát prezentované názory maloletej. Teda čo sa týka námietky otca uvádzanej aj v odvolaní, že maloletá bola manipulovaná matkou a jej rodinou a preto zmenila svoj názor vyjadrený pri prvom výsluchu, odvolací súd túto nepovažoval za opodstatnenú, nakoľko z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané, že maloletá bola manipulovaná, aby svoj názor zmenila. Rovnako z vyjadrenia psychologičky vyplýva, že manipulácia niektorého z rodičov vo vzťahu k dieťaťu za čas, odkedy dieťa uviedlo svoj názor pred súdom prvýkrát a následne potom keď tento svoj názor zmenilo, nebola zaznamenaná. Z rozhovorov hodnotila, že to čo mohlo byť, že si R. uvedomila, že čo môže nasledovať v zmysle zmeny prostredia, tak bolo keď sa to dozvedela mama, pretože dieťa hodnotilo, že mama plakala a vlastne aj R. hovorila, že veľa plakala (maloletá veľa plakala a nie matka ako uvádza otec), a pokiaľ sa dieťa rozprávalo o situácii spolu s matkou, až potom si uvedomila, čo celá situácia obnáša, avšak nie v zmysle v tom, že by ju matka manipulovala, ale v zmysle, že sa to udialo na základe bežného rozhovoru dcéry s matkou. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne konštatoval, že otec musí prijať túto skutočnosť a zmeniť svoj postoj vo vzťahu k dieťaťu, k matke a jej rodine, predovšetkým svojimi vyjadreniami na adresu matky a jej rodiny, poučiť o tom aj svojich rodičov v záujme toho, aby sa vzťahy medzi ním a dieťaťom opäť obnovili, pretože je nesporné, že otec v živote mal. R. zohráva nenahraditeľnú úlohu. Je aj podľa odvolacieho súdu zrejmé, že dlhoročný spor rodičov sa prejavil aj na správaní sa dieťaťa, jeho postoja k obojom rodičom, pričom zotrvávanie dieťaťa v takomto konflikte môže mať vážny vplyv na jeho zdravý psychický vývin, a to aj s poukazom na veľmi citlivé obdobie, vzhľadom na svoj vek, ktorým mal. maloletá prechádza. Súd prvej inštancie správne apeloval na rodičov, že rodičia majú ešte šancu celú situáciu zvrátiť, avšak záleží predovšetkým len na ich vôli, ako prekonajú svoje negatívne postoje a pomôžu tým dieťaťu preklenúť celé toto obdobie. Čo sa týka námietky otca mal. uvádzanej v odvolaní, že maloletá odmietla, aby pri jej výsluchu bol kolízny opatrovník, lebo mu nedôverovala a teda nevie kto hájil záujmy maloletej, odvolací súd rovnako ani túto námietku nepovažoval za opodstatnenú, nakoľko to že súd rešpektoval právo maloletej, že nechce, aby bol prítomný pri jej výsluchu kolízny opatrovník, neznamená, že kolízny opatrovník nehájil záujmy maloletej, pričom z obsahu spisu, ako aj z konania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že kolízny opatrovník riadne ochraňoval a hájil záujmy maloletej. Rovnako za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku otca, že z vykonaných dôkazov nevyplývalo, žeby kolízny opatrovník zistil pomery, v ktorých R. býva a v akom prostredí je v súčasnej dobe vychovávaná, nakoľko z konania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že kolízny opatrovník vykonanými šetreniami či už to boli vyžiadané správy zo školy, šetrením v domácnosti, vykonanými psychologickými konzultáciami, zistil že neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloletú, a maloletá uviedla, že v osobnej starostlivosti matky je spokojná, a nechce na tejto situácii nič meniť. Súd prvej inštancie taktiež správne nevykonával dôkaz navrhovaný matkou a to vyžiadanie prepisu oznámenia maloletej, ktoré ÚPSVaR zvukovo zaznamenal dňa 3.5.2019 a dôkaz navrhovaný otcom a to výsluch jeho rodičov, nakoľko uvedené dôkazy nepovažoval aj odvolací súd vzhľadom na dokazovanie výsluchom mal. dieťaťa, správy z poradensko-psychologického procesu

a výsluchu psychologičky za účelné a to aj s dôrazom na skutočnosť, že sa jedná o dôkazy, ktoré nemajú význam pre rozhodnutie o návrhu otca a v konečnom dôsledku by prispeli len k ďalším konfliktom medzi rodičmi. Vzhľadom na vyššie uvedené je aj podľa odvolacieho súdu zrejme, že zachovanie doterajšej úpravy práv a povinností rodičov k mal. R. je v čase rozhodovania súdu najvhodnejším riešením úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu. Súd prvej inštancie teda mal správne za to, že od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k mal. Nikole nedošlo k takej zmene pomerov na strane dieťaťa alebo rodičov, na základe ktorej by súd mal zmeniť dohodu rodičov o výkone rodičovských práv a povinností v zmysle návrhu otca, preto správne návrh otca zamietol.

15. V danom prípade teda súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a správne rozhodol, preto odvolací súd námietky otca mal. uvádzané v odvolaní nepovažoval za opodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).